

Collaborative European NeuroTrauma Effectiveness Research in TBI

CENTER-TBI je vedecko-výskumný projekt podporený grantovou schémou Európskej komisie Rámcový program 7.

Hlavným **cieľom projektu** je zlepšenie diagnostiky a liečby **úrazov mozgu**, ktoré sú celosvetovo považované za „tichú epidémiu“.

- V Európe utrpí **traumatický úraz mozgu** ročne 2,5 milióna ľudí.
- Tento typ úrazov je **dvakrát častejší u mužov** v porovnaní so ženami.
- U mladých ľudí sú najčastejším mechanizmom vedúcim k traumatickému úrazu mozgu **dopravné nehody**, u starších ľudí sú to **pády**.
- Úrazy mozgu sú spájané so zvýšeným rizikom vzniku **Alzheimerovej choroby**.

Trvanie projektu je **7 rokov (október 2013 - september 2020)** a je v ňom zúčastnených **38 organizácií z celého sveta**: <https://www.center-tbi.eu/project/participants>.

Jediným partnerom za Slovenskú republiku je Trnavská univerzita v Trnave. Členovia riešiteľskej skupiny sú z **Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce, Katedry verejného zdravotníctva**.

Projekt má spolu 22 pracovných balíkov a členovia riešiteľského tímu za Trnavskú univerzitu v Trnave vypracovávajú stanovené ciele u 2 z nich.

Pracovný balík 7 → Epidemiológia traumatických úrazov mozgu (TBI) v Európe:

- Vytvoriť systematický prehľad v oblasti epidemiológie TBI v Európe.
- Popis spôsobu hlásenia úmrtí a ako sa ďalej tieto údaje spracovávajú v členských krajinách EU.
- Zozbierať a popísať prednemocničné údaje o úmrtiach vo vybraných centrách participujúcich v CENTER-TBI.
- Analyzovať epidemiológiu traumatických úrazov mozgu na regionálnej úrovni.
- Vytvoriť odporúčania pre šandardizovanie parametrov v oblasti hlásenia údajov o TBI.
- Popísať meniace sa charakteristiky epidemiológie TBI na populačnej úrovni.

Pracovný balík 14 → Identifikácia tranzícií v starostlivosti o pacientov po úrazoch mozgu v Európe a porovnanie rôznych modelov existujúcich v Európe a vo svete, so špeciálnym zreteľom na rehabilitačnú starostlivosť:

- Modelovanie starostlivosti o pacientov s úrazom mozgu.
- Tranzície v sub-akútnej starostlivosti.
- Tranzície v post-akútnej starostlivosti.
- Rehabilitačné intervencie.
- Klinická syntéza tranzícií starostlivosti.
- Odporúčanie pre tranzície v starostlivosti.

PREHĽAD AKTIVÍT:

- Uvedený cieľ zameraný na popis spôsobu hlásenia úmrtí a ako sa ďalej tieto údaje spracovávajú sa podarilo úspešne splniť odovzdaním vypracovanej správy, v ktorej sa tieto procedúry porovnali v jednotlivých členských krajinách EU spolu s identifikovanými kritickými bodmi v systéme týchto hlásení pod názvom *Report on TBI mortality reporting procedures* Európskej komisii.
http://vz.truni.sk/fileadmin/Dokumenty/projekty/Zahranicne/TBI/CENTER-TBI_D07_01_TU_V8_12_14.pdf
- Dňa 16. októbra 2014 na pôde Trnavskej univerzity v Trnave sa uskutočnil workshop, výsledkom ktorého je formalizovaný popis štruktúry starostlivosti o pacientov s traumatickými úrazmi mozgu v SR na rôznych úrovniach (prednemocničná, akútna, post-akútna/rehabilitačná).
- Ďalším zo splnených cieľov bolo vypracovanie systematického prehľadu o epidemiológii úrazov mozgu v Európe: *Epidemiology of traumatic brain injury in Europe: a living systematic review*, ktorý je odpublikovaný v Journal of Neurotrauma <http://online.liebertpub.com/doi/pdf/10.1089/neu.2015.4126> a bude pravidelne aktualizovaný. Počas jeho prípravy prebiehala spolupráca aj s členmi zahraničného expertného panelu:
 - Valery Feigin, MD, PhD (National Institute for Stroke and Applied Neurosciences, Faculty of Health & Environmental Sciences, Nový Zéland)
 - Alice Theadom, PhD, MNZPsS, MIHP (National Institute for Stroke and Applied Neurosciences, Faculty of Health & Environmental Sciences, Nový Zéland)
 - Anneliese Synnot, MPH (National Trauma Research Institute, Austrália; Cochrane Collaboration)
- Členovia projektového tímu taktiež vypracovali veľmi hodnotnú publikáciu zameranú na analýzu epidemiologickej situácie úrazov mozgu v Európe pod názvom *Epidemiology of traumatic brain injuries in Europe: a cross-sectional analysis*. Veľkým úspechom je, že sa ju podarilo odpublikovať v časopise Lancet Public Health <http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanpub/PIIS2468-2667%2816%2930017-2.pdf>.
- V roku 2016 sa projektový tím venoval zberu údajov o úmrtiach a hospitalizáciách na úrazy mozgu oslovením štatistických úradov a národných zdravotníckych centier. Zároveň začal pracovať na odhade záťaže európskej populácie úrazmi mozgu. Vytvoril si spoluprácu so štatistickým úradom Európskej únie EUROSTAT, s britským úrazovým registrom TARN (The Trauma Audit and Research Network) a nemeckým úrazovým registrom. V roku 2017 bude pokračovať v týchto aktivitách a následne vyhotoví správu zameranú na komplexný popis epidemiológie úrazov mozgu v Európe.

RIEŠITELIA:

MUDr. Alexandra Bražinová, PhD., MPH
prof. MUDr. Martin Rusnák, CSc.
doc. PhDr. Marek Majdan, PhD.
Mgr. Veronika Rehorčíková, PhD.
Dr. Mark Steven Taylor, PhD.